

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003039

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-09-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилiна Агнiя Володимирiвна

2. Ahniia Havrylina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9256-967X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 20749 економіка

Дата захисту: 12-09-2024

Спеціальність за освітою: 051 Економіка

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6556

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.67, 06.58.45, 06.73.35

Тема дисертації:

1. Дослідження цінових аномалій на ринку альтернативних інвестицій
2. Research of Price Anomalies in the Alternative Investment Market

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної наукової задачі удосконалення теоретичних засад та науково-методичних підходів, формування практичних рекомендацій щодо аналізу та оцінки цінових аномалій на ринку альтернативних інвестицій. В роботі досліджено еволюційні аспекти змістової характеристики інвестицій, структуровано поняття інвестиції у ретроспективній та поточній площині, а також розмежовано окремі поняття інвестиційної теорії та запропоновано власне тлумачення категорії «інвестиції», запропоновано деталізувати та розвинути існуючу систему класифікації інвестицій за об'єктами вкладень: запропоновано виділити в класифікації, що досліджується окремо альтернативні та віртуальні інвестиції. Було встановлено, що існуючий вагомий пласт теоретичних досліджень присвячений питанням традиційного інвестування і, відповідно, поза увагою залишаються інші форми інвестиційної діяльності, зокрема альтернативне інвестування. Узагальнення підходів науковців до суттєвих характеристик поняття «альтернативні інвестиції» дозволило обґрунтувати їх сутність, види, визначити їх основні риси. В новому вимірі сформовано поняття альтернативних інвестицій. В класифікації, що поділяє альтернативні інвестиції

на фінансові та реальні, запропоновано доповнити інтелектуальними та віртуальними та додаткову групу «інші» інвестиції, які відрізняються екстраординарними особливостями. Досліджено особливості використання об'єктів альтернативного інвестування в інвестиційній практиці, виділено їх переваги та недоліки. Проведено дослідження теоретичних підходів для оцінки прогнозованості цін на фінансових ринках з позиції персистентності даних. Визначено, що провідною концепцією була і здебільшого досі залишається гіпотеза ефективного ринку. Встановлено, що дослідження персистентності на ринку альтернативних інвестицій носять доволі фрагментарний та безсистемний характер. Втім існуючі свідчення дають підстави вважати даний ринок недостатньо ефективним, а ціни на ньому принципово прогнозованими, що відкриває простір для прийняття інвестиційних рішень для підвищення прибутковості даного виду інвестицій. В роботі запропоновано комплексний підхід до оцінки персистентності даних на основі використання різних методів (статичного та динамічного R/S аналізу та фракційного інтегрування), що дозволяє знизити шанси виникнення методологічного викривлення і невірної оцінки та висновків. Для додаткової перевірки адекватності отриманих результатів запропоновано використовувати довірчі інтервали, рівні статистичної значущості та t-статистику. В роботі було проведено дослідження персистентності на ринку альтернативних інвестицій 29 різних активів в розрізі чотирьох груп альтернативних інвестицій (вина, діаманти, предмети мистецтва та поштові марки). Проведений аналіз показав, що ринок альтернативних інвестицій далекий від ефективного стану. Єдина серія, для якої виявлено певний ступінь ефективності, це Diamond Index Polished Prices (Індекс цін на ограновані діаманти), для якого є свідчення на користь випадковості даних. Всі інші цінові ряди для різних груп альтернативних інвестицій (вина, діаманти, мистецтво, поштові марки) мають певні ознаки присутності довгострокової пам'яті. Отримано свідчення на користь еволюційної природи фінансових ринків шляхом проведення динамічного R/S аналізу на базі даних ринку альтернативних інвестицій. Також розглянуто сутність цінових аномалій та цінових паттернів, що їх супроводжують. Розроблено науково-методичний підхід до виявлення цінових аномалій на ринку альтернативних інвестицій, який дозволяє максимально комплексно дослідити дані і уникнути методологічних викривлень за рахунок використання значного набору різноманітних методів та підходів, включаючи статистичні тести (як параметричні, так і непараметричні), CAR (cumulative abnormal returns), t-test, ANOVA analysis, Mann-Whitney регресійний аналіз з фіктивними змінними, модифікований метод кумулятивних аномальних доходностей, імітаційне моделювання у формі тестування торгових стратегій на базі виявлених в рамках аномалій цінових ефектів, а також аналіз середніх і метод динамічних тригерів для виявлення статистичних аномалій. Досліджено типологію цінових аномалій та запропоновано додати окремий клас статистичних аномалій, що представляють собою виникнення специфічної цінової поведінки. Здійснено аналіз найбільш популярних календарних аномалій на ринку альтернативних інвестицій. На основі проведеного дослідження було знайдено докази на користь присутності календарних аномалій в багатьох альтернативних активах. Досліджено поведінкові закономірності цін на ринку альтернативних інвестицій та отримані додаткові докази проти гіпотези ефективного ринку: цінам характерне створення певних закономірностей в зміні (паттернів), зокрема присутні ефекти надреакції та недореакції. Проаналізовано статистичні цінові аномалії, використовуючи дані ринку діамантів та поштових марок на основі розробленого в роботі науково-методичного підходу до аналізу аномалій.

2. The dissertation is dedicated to solving the current scientific problem of improving the theoretical foundations and scientific-methodological approaches, as well as developing practical recommendations for the analysis and assessment of price anomalies in the alternative investment market. The work investigates the evolutionary aspects of the substantive characteristics of investments, structures the concept of investment in both a retrospective and current context, and distinguishes separate concepts within investment theory, offering its own interpretation of the category of "investment." It suggests refining and expanding the existing classification system of investments by investment objects, proposing the inclusion of alternative and virtual investments as distinct categories. It was established that a significant body of theoretical research is dedicated to traditional investment, while other forms of investment activity, such as alternative investments, remain largely unexplored. The generalization of scholars' approaches to the essential characteristics of the concept of "alternative investments"

allowed for the substantiation of their essence, types, and key features. A new dimension of alternative investments was conceptualized, proposing the addition of intellectual and virtual investments, as well as an additional group of "other" investments, which are distinguished by extraordinary characteristics. The research examined the peculiarities of using alternative investment objects in practice, highlighting their advantages and disadvantages. The study also explored theoretical approaches for assessing price predictability in financial markets from the perspective of data persistence. It was determined that the leading concept remains the efficient market hypothesis, which has largely dominated the field. However, research on persistence in the alternative investment market is rather fragmented and unsystematic. Nevertheless, existing evidence suggests that this market is insufficiently efficient, and prices are fundamentally predictable, opening opportunities for making investment decisions that can enhance the profitability of these investments. The work proposes a comprehensive approach to assessing data persistence by using various methods (static and dynamic R/S analysis and fractional integration), which helps to reduce the chances of methodological bias and incorrect assessment and conclusions. For additional verification of the obtained results, the use of confidence intervals, levels of statistical significance, and t-statistics is recommended. The study investigated the persistence of 29 different assets within four groups of alternative investments (wine, diamonds, art, and postage stamps). The analysis showed that the alternative investment market is far from being efficient. The only series that demonstrated a certain degree of efficiency was the Diamond Index Polished Prices, for which evidence supports data randomness. All other price series for the different groups of alternative investments (wine, diamonds, art, postage stamps) exhibited signs of long-term memory presence. Evidence was obtained in favor of the evolutionary nature of financial markets through the dynamic R/S analysis of alternative investment market data. The essence of price anomalies and the accompanying price patterns were also examined. A scientific-methodological approach to identifying price anomalies in the alternative investment market was developed, allowing for a comprehensive study of the data and minimizing methodological distortions by using a wide range of methods and approaches, including statistical tests (both parametric and non-parametric), cumulative abnormal returns (CAR), t-test, ANOVA analysis, Mann-Whitney regression analysis with dummy variables, a modified method of cumulative abnormal returns, simulation modeling in the form of trading strategy testing based on identified price effects, as well as mean analysis and dynamic triggers for detecting statistical anomalies. The typology of price anomalies was studied, and a separate class of statistical anomalies representing the emergence of specific price behavior was proposed. An analysis of the most popular calendar anomalies in the alternative investment market was conducted. The research found evidence of the presence of calendar anomalies in many alternative assets. The study also explored behavioral price patterns in the alternative investment market, providing additional evidence against the efficient market hypothesis, showing that prices exhibit certain patterns of change, such as overreaction and underreaction effects. Statistical price anomalies were analyzed using diamond and postage stamp market data based on the scientific-methodological approach to anomaly analysis developed in the study.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Plastun A., Havrylina A., Sliusareva L., Strochenko N., Zhmaylova O. Daily abnormal returns and price effects in the "passion investments" market. *Investment Management and Financial Innovations*, 2021. № 18(4). P. 141-149

- Plastun A., Bouri E., Havrylina A., Ji Q. Calendar anomalies in passion investments: Price patterns and profit opportunities. Research in International Business and Finance, 2022. № 61. 101678
- Caporale G.M., Gil-Alana L.A., Plastun A., Havrylina A. Persistence in the Passion Investment Market. Heliyon, 2022. № 8(12)
- Семенов А.Ю., Хомутенко (Гаврилiна) А.В., Барвінок В.Ю. Сутність та значення фiнансової безпеки держави. Науковий вiсник Херсонського державного унiверситету. Серiя «Економiчні науки», 2018. № 29 (ч.2). С.117-121
- Гаврилiна А.В. Еволюцiя наукової думки у дослідженні змісту та сутності iнвестицій, як економiчної категорiї. Сталий розвиток економiки, 2024. № 2 (49). С.337-345

Наукова (науково-технiчна) продукцiя: методи, теорiї, гiпотези

Соцiально-економiчна спрямованiсть: оцiнка ефективностi ринку альтернативних iнвестицій та пiдвищення ефективностi операцiй на ньому

Охороннi документи на ОПiВ:

Впровадження результатiв дисертацiї: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U003936 0121U100473

VI. Вiдомостi про наукового керiвника/керiвникiв (консультанта)

Власне Прiзвище Iм'я По-батьковi:

1. Пластун Олексiй Леонiдович
2. Oleksii Plastun

Квалiфiкацiя: д. е. н., професор, 08.00.08

Идентифiкатор ORCID ID: 0000-0003-3998-9031

Додаткова iнформацiя:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний унiверситет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Мiсцезнаходження: вул. Харкiвська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власностi: Державна

Сфера управлiння: Мiнiстерство освiти i науки України

Идентифiкатор ROR:

VII. Вiдомостi про офiцiйних опонентiв та рецензентiв

Офiцiйнi опоненти

Власне Прiзвище Iм'я По-батьковi:

1. Вергелюк Юлія Юрiївна
2. Yuliia Verheliuk

Квалiфiкацiя: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1773-6631

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Джусов Олексій Анатолійович

2. Oleksii Dzhusov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8600-4122

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таранюк Леонід Миколайович

2. Leonid Taraniuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1842-7128

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

